

PIIA LEINO

PIIA LEINO

JOHNNY
Kniga

Copyright © Piia Leino 2016
Graafinen suunnittelu Maria Mitrunen

Johnny Kniga Kustannus,
imprint of Werner Söderström Corporation,
PL 317 (Korkeavuorenkatu 37), 00101 Helsinki
www.kirja.fi
www.johnnykniga.fi

ISBN 978-951-0-41602-0
Painettu EU:ssa.

1. LUKU

Nuorten miesten lompsinta henki tuhovoimaa. Vilkuilin valvontakamerasta, kuinka joukkio parveili juomien luona, mölinä kuului kassalle ilman teknisiä laitteitakin. Hartioita kiristi ja tajusin istuvani liian kyyryssä, mutten osannut suoristautua. Onneksi nipo Ritva ei ollut vuorossa. Muhammad purki pullokonetta eikä taatusti tulisi tivaamaan, kysyinkö tyypeiltä papereita.

Ensimmäisenä maksamaan ehti punapipoinen finninaama, joka kieräytti sixpackin hihnalle ilmeisen rennoksi tarkoitettulla ranneliikkeellä. Mies vilkaisi minua, ja posket pullistuivat ivasta, joka laukesi vaimeaan käkätykseen.

– Kato mikä prinsessa, pipopää tökkäisi kaveriaan. Tämä hörähti kuuliaisesti. Reaktio ei selvästikään riittänyt pipopäälle, joka kääntyi mölisemään kauempana oleville kavereilleen.

– Kato Jara. Voit unohtaa sen Jennan. Tässä olisi uusi hoito. Aito horrorkissa.

Pälyilin ympärilleni, mutta kauppa oli onneksi lähes tyhjä. Miesten lisäksi häväistystäni todistivat vain hyllyjen välistä kurkkiva valkotukkainen mummeli ja ehkä Muhammad, jonka toivoin olevan syvällä pullokoneen syövereissä.

Jaraksi kutsuttu, porukan selvästi komein jäsen, antoi katseensa liukua ylitseni ja keskittyi asettelemaan tölkkejä hihnalle.

Se oli tyypillinen hyvännäköisten miesten läpikatse, joka kertoi kuvani olevan liian epäkelpo tarttuakseen heidän verkkokalvoilleen. Perässä seuraava paksumpi nuorukainen vilkuili pilkallisesti.

Rahastin miehet mutisten summat niin hiljaa, ettei niistä taatusti saanut selvää. Eipä sillä tosin ollut väliäkään, näkyivät-hän ne näytöllä ja olivat varmaan tiedossa muutenkin. Yritin hillitä paniikkia tuijottamalla kohtaa, jossa kassahihna katosi ritalöiden alle. Hihna oli arkea tahraisimmillaan, mutta taitekohta jotenkin lohdullinen, kuin vuoripuro, joka yllättäen sukeltaa kallion koloon. Olisin mielelläni litistänyt itseni ja sujahtanut hihnan mukana piiloon. Pilkahtavan hetken huvitti, kun kuvittelin itseni pyörimään millinpaksuisena näkymättömiin ja takaisin, mutta kuva katosi saman tien.

Porukan viimeinen latasi oluidensa lisäksi hihnalle kolme vaaleansinistä Jacky-makupalaa, jotka rohkaisivat minut nostamaan katseeni miehen silmien tasolle. Ne olivat pyöreät siniset silmät, vielä lapselliset tai inhimilliset tai ehkä se oli sama asia. Silmät tunnistivat ahdinkoni ja saivat minut tuntemaan itseni koiratarhan säälittävimmäksi takkaturkkipiskiksi.

– Sori, noi on idiootteja, mies sanoi hiljaa.

Annoin hymyn vilahtaa kasvoillani vain nopeasti, ettei sitä päästäisi käyttämään minua vastaan, mutta pipopäätä ei niin vain hämätty.

– Markus, alkoiko tekeen mieli? Sulla on jo tyttöystävä...

– Haista vittu, pyöreäsilmäinen ärähti ja työnsi makupalansa vihreään muovikassiin. Muut menivät jo ovella, kun Markukseksi kutsuttu moikkasi minulle ja kiiruhti perään. Olisin halunnut ojentaa mitalin Markuksen äidille: oli varmasti kova työ kasvattaa susilaumoihin edes jonkinlaisiin käytöstapoihin kykeneviä miehiä.

Pulssini alkoi tasaantua vasta, kun myös tapausta todistanut mummeli oli lähtenyt.

Kyhjötin tuolillani puolityhjässä kaupassa ja nujersin työpäivääni sekunnin kerrallaan samalla, kun se nujersi minua. Pipopään sanat nousivat mieleeni yhä uudestaan ja kiristivät niskassa, ja lopulta minun oli pakko päästä liikkeelle. Tuuttsin Muhammadin kassalle ja lähdin perkaamaan leipiä, joita lensi taas roskeen valtavia kekoja. Ei edes viimeisten myyntipäivien tihrustaminen pussinsulkijoista saanut ajatusteni laukkaa katkeamaan. Vikani pullahtelivat mieleeni samaan tahtiin kuin heittelin leipiä rullakkoon: vartalotyyppi omena, nenätyyppi päärynä, ihon sävy valkaisuaine vassapaperi, hiukset lammas... Kaupan loisteputkivaloissa joka ikinen puutteeni nousi esiin kuin näyttämöllä ja ainoa lohtuni oli, että aivan pian siirtyisin katsottavasta katsojan paikalle. Selviytyjien uusin jakso odotti netti-tv:ssä ja nauttsin sen muille tarjoamat nöyryytykset suklaan ja lakun kanssa mahdollisimman mukavassa asennossa, Miiru mahan päällä kuristen.

Kärky oli jo lähes täynnä, kun ohitseni pyyhkäisi juosten kolme kihertelevää pikkupoikaa. Arvelin heidän tunkeneen jotain hihoihinsa, mutten jaksanut välittää.

Pian pullonpalautuskoneelta alkoi kuulua kovaäänistä siunailua.

- Mikä tässä nyt on...
- Joku tuke siinä on... Kato ny, ei sieltä valo paista.
- Sieltä mikään valo kuulu paistaa....
- Työnnä sinne jotain.
- Minä mitään työnnä. Eikö täällä ole ketään. Missä kaikki on... Miksei täällä ikinä ole ketään, kun tarvittaisiin! Takahuoneessa vaan kahvitellaan. Onko täällä ketään? Missä te ootte?

Heitin leivän kärkyihin ja menin. Pullonpalautukselle oli jo kerääntynyt pienimuotoinen torikokous. Koneen pyöreään

kitaan pälisteli keski-ikäinen sliipattu mies pitkässä vaaleassa villakangastakissa ja herraskaisesti kiiltelevissä pikkukengissä. Neuvoja jakeli nuori nainen, jonka topattu lapsi odotti rattaissa silmät palloina. Lapset odottivat jo tynemmin kuin aikuiset, vaikka ennen se meni toisin päin. Rasvatukkainen nuorukainen potkiskeli pakastealtaan reunaa kolmen pullokassin kanssa. Tajusin heidän malttamattomuutensa päästä äkkiä pois, sillä palautuspiste näytti kamalalta: likaisenvaalealla lattialla kiemurteli nesteroiskeiden jälkiä ja muovipussiroskis pursuili. Joku oli asetellut pullonpalautuskoneen eteen rivin pantittomia pulloja, joista yksi kirkas oli puolillaan tupakanstumppeja.

– Menikö se tukkoon, kysyin reippautta tavoitellen.

– Siltä näyttää, villakangastakkimies kääntyi minuun päin ja yllättäen katsoi aivan kuin olisin ihminen enkä kassa. Miehellä oli harjaskainen vaalea tukka ja miellyttävät kasvot, sellaiset, joiden kantajasta pitää heti ymmärtämättä syytä.

Painoin väliverhon napista auki, menin takahuoneeseen ja tarkastin säiliöt, mutta tilaa oli sekä pullo- että tölkipuolella vielä runsaasti. Hihna myös liukui normaalisti. Kurkistin syöttöputkeen ja tosiaan, siellä näkyi kummallinen tuke. Se näytti pullolta, joka varvisteli hihnan yläpuolella hämähäkinjalkojen varassa.

Pysäytin hihnan ja työnsin käteni putkeen, mutten saanut pullosta kunnon otetta. Niin mielellään kuin olisinkin selvittänyt ongelman omassa rauhassani, minun oli mentävä kesken-eräisen tilanteeni kanssa yleisön eteen.

Väkeä oli kerääntynyt paikalle yhä lisää: tyylikäs nuoripari sekä laitapuolen kulkija, joka piteli tyhjää olutpulloaan kuin aikoiisi vielä kerran hörpätä. Puliveivari keskittyi pysymään pystyssä, muu joukko kihisi malttamattomuutta. Harva halusi tuhlata sekuntiakaan kaupassa, sillä tämä oli arjen takaisku ilman pienintäkään glamouria. Arki sai mullistua raiteiltaan,

jos siihen liittyi kunnon draamaa: poliiseja, palomiehiä ja viattomia uhreja. Tämä oli vain ärsyttävää viivyttelyä ja minä tietenkin roisto, en sankari, vaikka minun odotettiinkin pelastavan tilanne.

– Mitä nyt, nainen kysyi.

– Siellä on joku pullo. Irrotan sen.

Täsmällinen tilanteen määrittäminen tuntui rauhoittavan joukkoa hieman. Työnsin käteni reikään valmistautuneena tiukkaan taisteluun, mutta yllättäen hämähäkin jalat lakosivat saman tien ja vedin tukkeen pois kuin kokenut kättilö vasikan synnytysskanavasta. Nostin ilmaan räjähtävän, kuravedellä täytetyn Jaffa-pullon ja kylvin äkkiä hymyissä, olin arjen pelastaja kuin poliisi tai palomies, asiansa osaava ammattilainen, kerrankin oikea ihminen oikeassa paikassa.

Menestyksen huumassa tartuin korkkiin viimeistelläkseen urotyöni enkä ehtinyt kiertää kuin pari millia, kun posahatti. Ryöppy syöksähti kohti kattoa ja pullo sinkosi kädestäni, koko näkökenttäni täyttyi harmaalla maailmanlopun kaaoksella, jonka totaalisuus peitti armeliaaksi sadasosasekunniksi tilanteen sosiaalisen luonteen.

Kun ryöppy oli laskeutunut, ei suojaverhoa enää ollut.

Jaffan ja lietteen hajuinen hiekkavesi valui pitkin otsaani, käsiä, päänahkaa. Sitä oli suussa ja silmäripsissä ja silmissä ja mikä kammottavinta, se pisaroi asiakkaiden kasvoilla, villakangastakilla, kalliilla nahkalaukulla, lastenvaunuilla, tutilla. Silmät tuijottivat minua pöyristyneinä, olin typeryyden terrorismin ruumiillistuma.

– Sepä oli posaus, laitapuolen kulkija totesi iloisesti.

– Mitä ihmettä sä ajattelit, pikkulapsen äiti ärähti. – Joku olisi voinut loukkaantua!

Ehkä joku toinen olisi kyennyt hoitamaan senkin tilanteen tyylikkäästi, minä en. Sopersin anteeksipyyntöä, viitoitin

epämääräisesti lavuaarin ja puhdistuspyyhkeiden suuntaan ja karkasin takahuoneeseen. Tuijotin itseäni vessan suttuisesta peilistä tajuten vasta nyt tuhoni mittakaavan. Hiukset pisa-roivat tahmaa, harmaat rannut valuivat otsalla, silmäripset liimautuivat yhteen, näytin kauhuelokuvan otukselta.

Tein sen mitä tehtävissä oli, pesin kasvot ja kädet ja vaihdoin työpaidan. Kun palasin siivoamaan sotkua, toivoin kaikkien jo saaneen asiansa hoidettua ja häipyneen. Yllätyin melkoisesti, kun koneella seisoskeli edelleen pullojonossa ensimmäisenä ollut villakangastakkimies.

Aloin luututa lattiaa teeskennellen, etten huomannut miestä. Mopin törkyinen narupää seilasi vielä likaisemmalla lattialla ja toimintaa olisi voinut luulla täydellisen tehottomaksi, jollei sankoon puristuva vesi olisi ollut lähes mustaa. Tiristin vettä, tirsisin hikeä ja manasin mielessäni miestä häipymään, mutta hän vain seisoskeli pällistelemässä kuin olisin ollut jonkin sortin katutaiteilija.

– Tohon ei ainakaan akateemista tutkintoa tarvita, mies totesi yllättäen.

Vilkaisin häntä enkä kyennyt vääntämään hymyä. Hän tutkiskeli kasvojani kiinnostuneena aivan kuin olisin ollut kauden valikoimassa.

– Ei mulla sellaista, mutisin.

– Mä muistan sut. Olit täällä jo viisi vuotta sitten, kun muutettiin pois, mies totesi. – Eikö ala jo kyllästyttää?

Pakotin suupielini jonkinlaista eloa ja kohautin harteitani niin jäykästi, että se epäilemättä näytti pakkoliikkeeltä.

Mies naurahti, puoliksi liittolaiselle, puoliksi siivoojakassalle.

– Jos tulee olo, että voisit tehdä jotain muuta, niin soita tähän, mies kaivoi lompakostaan kultaisin kohokirjaimin painetun kortin.

– Mikä tämä on?

– Se on viihdettä. Siitähän me kaikki tykätään, vai mitä?
Viihde on hyväksi.

– Eikö se ole joku mainoslause?

– Mikäpä ei olisi. Mutta ei kannata jahkata liikaa. Siellä on uusi proggis meneillään ja hakuaikaa vain tämän kuun loppuun. Muista soittaa. Siis oikeasti, mä kehotan sua, soita, mies osoitti minua sormellaan ja käännähti menemään.

Katsoin kortin kermanvaaleaa pintaa ja kultaisia kirjaimia, jotka hohtivat rikkaiden maailman ylimaallista valoa, rusketuneita nuorukaisia purjeveneissään, punaisten mattojen yllä tuikkivia kristallikruunuja, kaksosia synnyttäviä viisikymppisiä ja avaruusolennoiksi kiristelyjä seitsenkymppisiä.

Kauppa oli hiljentynyt, kuului vain kylmäkaappien huminaa. Annoin sormieni liukua kultaisten kohokirjainten yli ja niiden sileys hyväili ihoa. Hetken olin kuin pistekirjoitusta lukeva sokea, jonka sormenpäitä seikkailu viekoitteli.

Kun nostin katseeni, näin miehen kääntyvän karkkitiskin kulmasta kassalle vaalea villakangastakki auki liehuen, kengät kiiltäen, ainoana tyylirikkona kädessä roikkuva vihreä muovikori.

2. LUKU

Yö oli musta, kun palasin kotiin ruokakassin kanssa. Nähdessään minut Miiru hyppäsi ikkunalaudalta maahan. Sen sulavuus oli yhtä äänetöntä ja siistiä kuin asuntoni. En ole koskaan kyllästynyt ihmettelemään kissojen fysiikkaa ja sitä, että evoluutio oli ensin luonut jotain niin järjettömän kaudista ja toimivaa ja sitten alkanut sählätä ihan mitä sattuu saaden lopulta aikaan ihmisen rungon. Miiru saattoi taiteilla sohvan selkänöjää pitkin ikkunalaudalle pimeässäkin, minä kompastuin jo mennessäni portaita alakertaan, jos en pitänyt kaiteesta kiinni.

Yleensä en jätä tavaroitani lojumaan minne sattuu, mutta nyt oli pakko. Laskin muovikassin eteisen oven eteen ja melkein juoksin suihkuun. Vesi liuotti limutahman, mutta häpeätahma pysyi. Perheenäidin kimeä ääni soi päässäni: Mitä ihmettä sä ajattelit, joku olisi voinut loukkaantua?

Suihkun jälkeen hieroin mandariinintuoksusta selluliittivoidetta tavallista raivokkaammin reisiini. Kallis voide tuoksui ihanalta ja imeytyi hetkessä, mutta kun puristin reisilihaa kämmmenteni väliin ja tarkastelin kolmen viikon voidekuurin tulosta, liha monttuili ja röpelöi puristuksessa ihan niin kuin ennenkin. Läiskäisin kuritonta löllöä ja peitin sen viininpunaisiin veluurihousuihin.

Keittiössä nostin kassin pöydälle ja aloin ladata tavaroita kaappiin, Miiru pyöri jaloissa kurisemassa. Laura väitti, että Miiru oli samanlainen katti kuin muutkin, karvaisessa pallopäässä lähinnä itsekkyyttä ja pienjyrsijöiden kidutusfetissiä, mutta siinä asiassa Laura oli väärässä. Miiru oli inhimillisempi kuin ihmiset itse. Olin saanut sen äidiltä elämäni synkimmällä hetkellä, juuri palattuani sydän säpäleinä Helsinkiin. Se oli äidin ystävän kissan lehtopentu, yksi niistä kymmenestä, ja rakastuin siihen heti, kun se raapi käteni ja nilkkani täyteen pieniä naarmuja ja kiipesi sitten syliin kuin valtaistuimelle varmana siitä, etten kantaisi kaunaa.

Miiru oli täydellinen vastakohtani: anteeksipyytelemätön ja aina yhtä itsevarma, vaikka pää olisi juuri juuttunut kukkamaljakkoon tai tasapainoilu päättynyt uintiretkeen vessanpöntössä. Ei ole ihme, että netti pursuaa nimenomaan kissavideoita. Koirat ovat tähdiksi liian kömpelöitä ja hönöjä, lapset lievästi ärsyttäviä, mutta kissoissa elää täydellisen start-up-yrittäjän häpeämätön sitkeys.

Kumarruin paijaamaan Miirun pehmeitä korvia, joiden sametti lupsahteli sormien alla ja ponnahti napakasti takaisin täydelliseen muotoonsa. Sitten keskityin ostoksiin. Valutin mustapippurin pussista lasiseen sirottimeen ja nostin purnukan aakkosjärjestyksen mukaiselle paikalleen muskottipähkinän ja oreganon väliin. Kahvi valui tuoksuen lasipurkkiin, jonka kannen napsaisin tiiviisti kiinni ja pyyhkäisin pari karannutta murusta, huuhtelin rätin huolellisesti ja levitin kuivumaan kaarevan hanan päälle. Laurasta olin kontrollifriikki, mutten nähnyt mitään syytä heittäytyä holtittomaksi pikkuasioissa. Oli jo ajatuksena käsittämätöntä, että joissain kodeissa tavarat katoilivat ja ruoat unohutuivat vanhenemaan kaappiin. Jos laitoin pesukoneeseen kaksi sukkaa, sieltä tuli kaksi sukkaa, jotka laitoin narulle ja

kiepautin palloksi kaappiin, eikä sukkatontuille ollut siinä prosessissa sijaa.

Ladattuani maidon ja appelsiinimehun jääkaappiin käännyin hakemaan lisää ja pysähdyin tuijottamaan tuttua muovikassia. Se retkotti punaruutuisella vahakangasliinalla täsmälleen samanlaisena kuin sen identtiset kaksoissisaret eloisammissa kodeissa. Ajatus sai minut muistamaan herrasmiehen ja hänen korttinsa, jonka olin onneksi siirtänyt työpaidan taskusta takin taskuun. Purin loput tavarat, hain kortin eteisestä ja palasin pöydän ääreen tarkastelemaan sitä: Extreme Entertaining Media EEM – Because you want it. Leading Producer Pekka Mäkinen. Alla oli yhteystiedot ja nettiosoite muttei mitään vihjettä siitä, mistä oli kyse.

Hain punaisen läppärini yöpöydältä ja naputtelin osoitteen. EEM:n kotisivuilla oli kuvia kauniista ihmisistä ja englanninkielistä tekstiä siitä, miten kaikkien pitää toteuttaa unelmasa juuri nyt, viihtyä ja nauttia. Sain selville, että EEM tuotti onnen hetkiä, elämyksiä ja juuri minun maailmani, mutten vieläkään tajunnut yhtään, mistä oli kyse. En voinut kuvitella, mitä tekemistä minulla oli tuon paikan kanssa, mutta ilmeisesti olin saanut sieltä jonkinlaisen työtarjouksen. Todennäköisesti se oli puhelinmyyntiä kuten kaikki muutkin avoimet työpaikat nykyään. En halunnut uskoa, että vastaus olisi niin tylsä ja ilmeinen, vaikka tietenkin kyse oli juuri siitä. Tämä oli kuitenkin elämäni jännittävin asia pitkään aikaan, joten halusin makustella sitä vielä hetken.

Liu'utin sormiani pitkin kullanhoitoisia kohokirjaimia. Extreme entertaining voisi viitata myös seksityöhön. Minun näköiseni naiset eivät olleet sillä alalla kuuminta valuetta, mutta toisaalta olin surffannut pornosivuilla sen verran, että tiesin monenlaisia mahtuvan niihin kuvioihin. Rumemmilla ei tietenkään ollut saumaa romanttisiin

pätkiin, mutta jonkinlaista tiliä voisi tehdä, jos olisi valmis venyttämään vehkeensä melonin kokoiseksi tai syömään lastit jonkun takapuolesta. Tosin sekään ei tuntunut oikein omalta jutulta.

Pähkäillessäni kippasin Miirun lautaselle kalanhajuisen ruokaneliön, laitoin itselleni katkaravunmakuiset nuudelit kiehumaan ja istuin katsomaan, kuinka Miiru söi nautiskellen. Se oli harmaa ja pehmoinen niin kuin siinä mainoksessa. Se olisi voinut olla kissamalli, mutta minun saamattomuuteni vuoksi se oli pelkkä nobody. Elukkaparka ei edes tajunnut menetystään vaan kurisi teollista pöperöään tyytyväisenä menemään.

Lopulta päätin kysyä apua Lauralta, joka tiesi usein yllättäviä asioita. Siinä missä minä olin jo lapsena kankea ikäneito, Laurassa oli edes jonkinlaista katu-uskottavuutta. Luin vielä Pekka Töpöhäntiä, kun Laura ihaili jo poikabändejä ja liimaili seiiniinsä julisteita, joissa komeat miehet esittelivät selkälihakiaan. Myöhemmin hän opetti minulle miten tupakkaa pidellään oikeaoppisesti keski- ja etusormen välissä ja suihkusta ruuvataan pää pois paremman paineen aikaansaamiseksi. Melkein yhtä käytännönläheistä asiantuntemusta tarvittiin nytkin.

Tajusin ajoituksen vääräksi saman tien, kun Lauran hengästynyt ääni vastasi.

- Soitinko huonoon aikaan, tiedustelin varovasti.

- Et mitenkään harvinaisen. Arvaa miltä tuntuu tulla kymmenen tunnin työpäivän jälkeen kotiin ja löytää tämä yksi munapussi pelaamassa samoissa kalsareissa kuin aamulla? Roskat haisee ja pyykit homehtuu koneessa...

- Mä rentouduin, Jaska huusi taustalla.

- Tosiaan, tänään onkin synnytetty sellainen ihmelapsi, että herra on vielä aivan hapoilla. Haluatko kuulla?

Ynähdin tavalla, jonka olisi voinut tulkita yhtä hyvin myön-
nöksi tai kielloksi. Laura alkoi lukea:

– Kapitalismin lapset laskevat pimeään/ Sisätilasta ulkoti-
laan etenevät väreet auringon rannan/ Tuo minulle kuutamo/
Lutka/ Hiekka telaketjuissa rahisee/ Raah raah/ Yö ujeltaa/ Ta-
hiti. Tajusitko jotain?

– Ehkä se paperilla näyttäisi...

– Ei näytä.

– Jaa. No...

– Siis tämä luomistyöhän olisi voinut kestää päiviä, mutta
onneksi löytyi huipennus tuosta matkailumainoksesta pöy-
dällä.

– Se on Fuerteventura eikä mikään Tahiti, Jaska karjaisi.

– Nyt mä kyllä lähden baariin, alkoi tarjoilijoiden seura riittää.

– Hah. Mun työstä joku sentään maksaa!

– Persu!

– Ime kuplaasi!

Ovi kolahti, ja Laura huokasi.

– Lähtihän edes roska omin jaloin. Mitäs sun päivään?

Asiani tuntui kovin lattealta perhehelvetin purskahduksen
jälkeen, mutta eipä minulla muutakaan kerrottavaa ollut.

– Sain tänään työtarjoituksen, sanoin ja kerroin Pekka Mä-
kisestä sen vähän, minkä tiesin.

– Älä ihmeessä, mitä työtä se on?

– En oikein tiedä.

– Siis puhelinmyyntiä.

– Voi se olla jotain muutakin.

– Mitä?

– Jotain, jotain... Se on joku viihdefirma, Extreme Enter-
taining Media.

– Ei sano mitään, Laura venytti muistellen. – Mutta kan-
nattaa varmasti kysyä sieltä. Sehän voi olla sun omalta alalta.

Mieti mikä tuhkimotarina, epätoivoinen journalistinen kyky ajautuu sivuraiteelle ja päättyy löydetyksi vuosien jälkeen.

– No tuskinpa vain, estelin, vaikka tietenkin se oli käynyt mielessä. Että jos sittenkin oli olemassa joku kohtalo ja hyvä haltiatar, joku siellä ylhäällä, joka järjestäisi narun päähän kerrankin isoimman nallen eikä vappupilliä.

– Soitat heti huomenna. Olet tuhrannut jo ihan liikaa aikaa kassalla, Laura yllytti.

– Paraskin puhuja.

– Mitä toi nyt tarkoitti?

– Ei mitään. Ei mua tarvitse neuvoa.

– Soita sinne. Vai vaikuttiko se joltain hämärähemmolta? Mietin hetken.

– Ei. Se oli jauheliuhakeittoperheenisä. Sellainen tosi kunnollinen.

– Niin varmaan. Se olisikin ihme, jos noiden kusilahkeiden joukossa olisi yksikin kunnollinen. Mutta töitten kanssa on kai joku joskus viihtynytkin, että kannattaa kokeilla.

– Ehkä mä soitankin.

– Ja kerrot sitten heti.

– Kerron kerron.

Lauran usko kykyihini lämmitti, vaikken tietenkään ollut sen arvoinen. Oli outoa, kuinka loistavia asiantuntijoita kaikki olivat muiden elämän suhteen ja täysin tumpeloita omassaan. Laura elätti tarjoilijan palkallaan möröltä koiralta haisevaa pöytälaatikkorunoilijaa mutta osasi jaella minulle neuvoja, joista joku elämäntapavalmentaja olisi veloittanut vähintään viisikymppiä tunnilta. Totta kai valmentajakin olisi neuvonut tarttumaan hetkeen. Jos se hetki veti kölin alta, niin ei hätää, neuvoja olisi joka tapauksessa jo rahansa kuitannut.

En tietenkään tarvinnut konsultteja kertomaan, kuinka kauas olin ajautunut alkuperäisistä tavoitteistani. Luovuin tiedotus-

opin opinnoistani mitä hölmöimmästä syystä, vaikka palo raportointiin heräsi jo ennen kuin osasin kunnolla kirjoittaa. Kiertelin mielelläni lehtiön kanssa raapustelemassa ylös lähiympäristön tapahtumia kuten ÄITI SÖY LEPÄ tai KISA NUKUU, ja muistan, kuinka tavattoman tärkeäksi tunsin itseni. Ensimmäisenä vuonna kassalla kuvittelin etsiväni oman alan töitä, toisena keräsin rahaa opintojen jatkamista varten, kolmantena tuin mummoa syöpähoidoissa, neljäntenä pohdin alan vaihdosta, kunnes nyt viidentenä syyt oli käytetty laarin pohjia myöten ja paluu yliopistoon kauempana kuin ikinä.

Nuudelit olivat kiehahtaneet ylikypsiksi aikoja sitten. Ri-pottelin löllykkävelliin tujaukset kaikista kolmesta maustepussista, kaadoin herkun siivilään ja siitä syvälle lautaselle, jonka vein sohvan viereen ja palasin hakemaan karkkeja. Selviytyjät löytyi parilla klikkauksella netti-tv:stä, mikä tuntui yhtä lailla karkkipussilta. Viime jaksossa kisan pahin öykkäri oli kääntänyt tilanteen jälleen edukseen ja saanut jäädä saarelle. Oli tavattoman mukavaa saada yhä vihata häntä.

Vedin pörröisen huovan jaloilleni ja vajosin sohvan syliin nuudelikipponi kanssa. Miiru katseli minua lattialta, hypähti sitten äänettömästi jaloilleni ja käpertyi lämpimään koloon minun ja sohvan selkänojan väliin. Pehmeystestä katselin, kuinka kilpailijat nukkuivat maalattialla ötököiden syötävänä, kiusasivat toisiaan ja näkivät nälkää niin, että kylkiluut kuulsivat. Sieluni kehräsi.

Terapiatuokioni jälkeen jäin tuuliajolle surffailemaan kanavia tuntien tv-nautinnon jälkeistä ahdistusta, jota ei varmaan ole luokiteltu omaksi ahdistustyyppikseen, vaikka ehdottomasti pitäisi. Aika oli taas vailla alkua ja loppua ja draaman kaarta. Päivän jälkihäpeä palasi polttelemaan: ”Mitä ihmettä sä ajattelit...”

Tv:n sulkeminen tiivisti hiljaisuuden umpioksi ympärilläni. Miiru pesi itseään ikkunalaudalla takanaan marraskuun kostea yö, joka ei ihme kyllä tuntunut täysin lohduttomalta. Siellä vaelsi öykkäreitä mutta myös hienostuneita miehiä vaaleissa villakangastakeissa, taskut täynnä käyntikortteja tunteuttamaan.

Opintonsa keskeyttänyt Sarianna istuu kaupan kassalla
kaiken maailman koltiaisten pilkattavana.

Omasta mielestään Sarianna on ruma. Ihminen, joka ei
kykene vastaamaan tämän maailman haasteisiin.

Sitten Sarianna saa asiakkaaltaan käyntikortin ja soittopyynnön.

Vaatii rohkeuden keräämistä uskaltaa soittaa annettuun numeroon.

Vaatii valtavasti rohkeutta mennä esittäytymään tuotantoyhtiöön.

Ja on umpihullua suostua mukaan tosi-tv-sarjaan,
vaikka se kuvattaisiin paratiisisaarella.

Varsikin jos ohjelman nimi on

Piia Leinon esikoisteos *Ruma kassa* on riemastuttava romaani
aikamme ilmiöistä. Se on aika ajoin räävitönkin, mutta kun katsoo
ympärilleen, niin räävitön on myös tämä ympäröivä todellisuus.

Ruma kassa kuorii suhtautumisemme naiseuteen paljaaksi, näyttää
jotain mikä saa lukijan nauramaan – riemuissaan, kauhuissaan tai
ihan muuten vaan.

